

Mottagare
Regionstyrelsen

Information. Genomförda företagsbesök 2024/2025

Förslag till beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Under perioden 2024/2025 har Region Gotland besökt totalt 46 företag i syfte att stärka dialogen med näringslivet och identifiera hinder för tillväxt. Företagen uppvisar en stark vilja att växa, särskilt internationellt och inom hållbara områden. De främsta utmaningarna är dock återkommande: en kritisk brist på rätt kompetens och lokala utbildningar samt tidskrävande och byråkratiska processer för bygglov och tillstånd. Det finns en uttalad önskan om ökad samordning, effektivare myndighetskontakt och satsningar på regional kompetensförsörjning.

Ärendebeskrivning

Enheten för hållbar tillväxt genomför månatliga företagsbesök där både politisk ledning och tjänstepersonsledning deltar. Syftet är att få insyn i företagens verksamhet, utmaningar och upplevelse av samarbetet med Region Gotland.

Underlaget för denna tjänsteskrivelse baseras på enkätsvar och anteckningar från 46 besökta företag (samtliga aktiebolag). Besöken har spänt över flera branscher, där mat & livsmedel samt industri och tillverkning varit mest representerade.

Analysen av besöken visar på en paradox: det finns en hög tillväxtambition (65 % vill öka personalstyrkan), men tillväxten bromsas av strukturella hinder.

De mest kritiska punkterna är:

- **Kompetensförsörjning:** Över hälften av företagen får inte tag på rätt kompetens, särskilt inom teknik, IT och industriella hantverksyrken.
- **Administration:** Bygg- och tillståndprocesser upplevs som långsamma och ogenomträngliga, vilket riskerar att leda till investeringsflykt från ön.
- **Logistik:** Höga frakt- och färjekostnader försämrar konkurrenskraften gentemot fastlandet.

Samtidigt finns det stora möjligheter inom den gröna omställningen,

digitalisering och genom att etablera ett tätare samarbete mellan näringsliv och utbildningsanordnare (t.ex. via YH-utbildningar).

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att företagsbesöken ett värdefullt verktyg för att identifiera var Region Gotland kan sätta in åtgärder för att förbättra företagsklimatet och bidra till tillväxt i näringslivet.

För att företagsbesöken fullt ut ska generera reell nytta och ett lärande återstår fortfarande att skapa en systematisk rutin för hur frågor som lyfts från företagen tas vidare till berörd verksamhet, åtgärdas, följs upp och återkopplas till företagaren. För att stärka upplevelsen av nytta med företagsbesöken behöver fler chefer från berörda verksamheter bjudas in och framförallt delta i besöken samt att framtagning av en rutin för uppföljning ges i uppdrag till samverkansgruppen för företagsklimat.

Ett nytt internt näringslivsråd kommer att påbörja ett arbete hösten 2026. Näringslivsrådet består av regiondirektören, berörda direktörer och tillväxtchefen är föredragande. Syftet är att tydligare följa upp det förvaltningsöverskridande arbetet i samverkansgruppen företagsklimat och andra strategiska frågor avseende Region Gotlands olika uppdrag och insatser i relation till näringslivet. Näringslivet har haft synpunkter på att styrning och ledningen av dessa frågor behöver förbättras. Målet är därför att stärka förvaltningarnas gemensamma ägarskap, kvalitetsutveckling och lärande kring näringslivsrelaterade frågor. Tanken är att näringslivsrådet ska följa upp detta arbete och ta gemensamt ansvar för att styrning och ledning sker utifrån gemensamma ambitioner och överenskommelser.

Beslutsunderlag

Rapport företagsbesök
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-08-06

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör